

Beste natuurvrienden,

af en toe verzeilen we met NVO wel eens op een historische locatie. Zo ook op **zondag 27 mei 2018** toen we met **31 NVO-ers** doorheen het provinciaal domein **Tillegem-bos** wandelden. Zowel voor als na de middag wisten we te ontsnappen aan de regen en het was warm genoeg om heel wat actieve insecten te kunnen vinden. Maar eerlijk is eerlijk, de grote variatie aan bloeiende planten eiste deze keer het grootste stuk van onze tijd en aandacht op.

Tillegem zou zijn oorsprong hebben in de 11^e of 12^e eeuw als een versterkte plaats (= heem) nabij een oversteekplaats (= tille) over de Kerkebeek. Het huidige

kasteel staat op de plaats waar in de 14^e eeuw een eerste stenen kasteel werd opgetrokken. Zoals veel van deze gebouwen heeft ook dit kasteel een bewogen geschiedenis om uiteindelijk in 1981 te worden aangekocht door de provincie. Daarna werd het gebied zo ingericht dat wandelaars en fietsers er maximaal kunnen van genieten (waarvoor dank).

Tijdens het wandelen merk je al vlug dat er heel wat

variatie zit in de biotopen:

bos, weiland, wel en niet gemaaid grasvelden, vijvers en grachten, zandgrond, moeras... en alle overgangen daartussenin (*foto's: WilDu*). We vonden dan ook heel wat soorten die bij ons aan de kust niet of slechts zelden gezien worden. De vreemde soortnamen vlogen weer in het rond en de verwarring (en soms zelfs lichte paniek) was in menige blik te ontwaren." Ach, zolang we er maar plezier in hebben" moet je denken, die soortnamen

zijn helemaal niet zo belangrijk. Het is gewoon leuk om je iedere keer weer te laten verbazen door de oneindige variatie aan vormen en soorten.

De ochtendploeg had geluk voor de nabespreking want die kon doorgaan onder een lekker zonnetje op het terras van De Trutselaar (*foto: NaGi*), de cafetaria van het domein. Dat lukte in de namiddag niet dus reden we een eindje naar het overdekte terras van de paters van Zevenkerke. Daar konden we droog genieten van een stevig onweer met het nodige klank- en lichtspel. De ongelovelijk harde knal waarmee het onweer eindigde zullen we als waarneming vast ook niet vlug vergeten.

We blijven ondertussen dapper de gegevens in lijstjes gieten en deze blijven dan ook gestaag groeien. Via de verslagjes bespreken we steeds een 12-tal soorten (24 bij een daguitstap) dmv een foto met daarbij wat info. Op die manier kwamen al **402 verschillende soorten** aan bod. We houden ook een soortenlijst bij waarin alle soorten staan die we met NVO met zekerheid konden benoemen. Dat waren in 2018 reeds 322 verschillende soorten, sedert de NVO-start (01 januari 2017) werden dat al maar liefst **585 verschillende soorten**. Die soortenlijst vind je op de NVO-site en wordt ook steeds samen met dit verslag doorgemailed.

Varens houden het vol waar andere planten dat niet kunnen. Omdat ze geen bloemen, geen nectar en geen zaden moeten maken kunnen ze overleven met minder energie (dus met minder zonlicht). Deze **Adelaarsvarens** voelen zich in het schemerlicht van het bos duidelijk opperbest. (foto : Waarnemingen.be)

Prachtige bloemen met een fantastische geur... we kennen kamperfoelie-soorten als tuinplant maar er bestaat ook een inheemse soort : de **Wilde kamperfoelie**. De bloemen geuren vooral 's avonds en 's nachts en trekken daardoor veel nachtvlinders aan die zorgen voor de bestuiving. (foto : JaVa)

Gallen bestaan in allerlei vormen en op heel veel plantensoorten. Hier zie je ze op het blad van een Linde. De gallen lijken wel wat op hoortjes en ze worden veroorzaakt door de eitjes van een mijt. Als je die elementen combineert dan vind je als vanzelf de soortnaam : **Lindehoortjesmijt**. (foto : JaVa)

Wie oog heeft voor het (erg) kleine zal vaak verrast worden door vreemde verschijningsvormen. Dit pluusje met poten en vleugels bijvoorbeeld is nauwelijks enkele millimeters groot. Het is de gevleugelde vorm van een **Wolluis**-soort. Meestal zijn bladluizen ongevleugeld maar af en toe verschijnt er een gevleugelde generatie die zich dan al vliegend kan verspreiden. (foto : Waarnemingen.be)

In vogelvlucht ligt Tillegem-bos op amper 20 km van het centrum van Oostende. Toch vind je er flora en fauna die je bij ons niet zult zien. Dit **Dalkruid** is daar een mooi voorbeeld van. Het groeit graag in grote groepen op schaduwrijke plaatsen. De naam wijst erop dat de plant graag in wat vochtige grond groeit. (foto : Waarnemingen.be)

Vijf bloemblaadjes en heel veel meeldraden: deze moeten we dus zoeken in de rozenfamilie. Aan de knoppen kun je zien dat er aan deze struik nog heel veel bloemen zullen verschijnen, vandaar ook de soortnaam: **Veelbloemige roos**. Zelfs de wetenschappelijke naam is deze keer voor de hand liggend : *Rosa multiflora*. (foto : JaVa)

De libellen worden opgesplitst in de kleinere en fijnere "waterjuffers" en de grotere en meer stevige "echte libellen". **Vuurjuffers** behoren dus duidelijk tot de waterjuffers. De vrouwtjes onderaan leggen eitjes in de waterplanten. Ondertussen worden ze bewaakt door de mannetjes die de vrouwtjes in de nek vasthouden. (foto : JaVa)

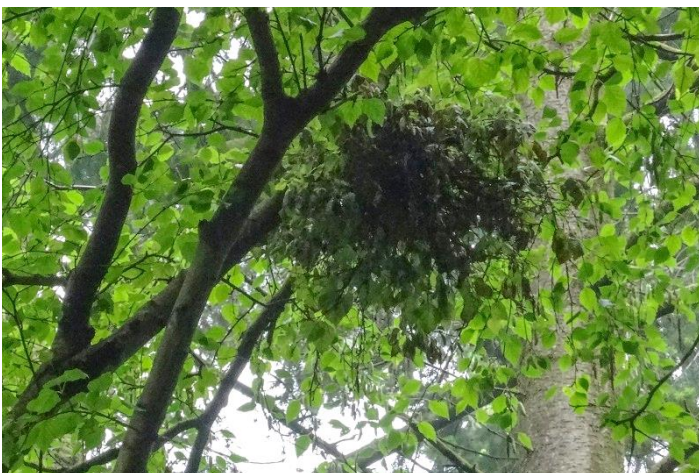
Nog een soort die je in Oostende (helaas) niet zult zien : de **Smaragd-libel**. Omdat ze slechts zelden gaan zitten is het niet eenvoudig er een scherpe foto van te nemen. Aan het knotsvormige achterlijf kun je zien dat dit een mannetje is. De vrouwtjes zijn trouwens groener van kleur. (foto : Waarnemingen.be)

Alleen natuurliefhebbers met hele scherpe ogen zullen dit piepkleine plantje weten te vinden. Twee kenners merkten dit **Klein vogelpootje** op. De naam verwijst naar de gekromde peulvruchten die wel lijken op de tenen van een vogelpoot. (foto : Waarnemingen.be)

Dezelfde kenners wisten op deze plant, met erg vreemde bloemen, meteen de juiste naam te plakken : **Knopig helmkruid**. Met enige fantasie lijkt de bloem inderdaad wel wat op een (Griekse) helm. Eenmaal je de plant gezien hebt blijft ze vast wel in het geheugen hangen. Benieuwd wie ze nog kent als we in 2020 opnieuw in Tillegem-bos rondwandelen. (foto : JaVa)

Als heksen wat te driest door een berkenbos vliegen blijft er al eens een stuk van hun bezem in de bomen achter. Dat vertelde men vroeger toch over deze vreemde vergroeiingen. Ze worden echter veroorzaakt door een schimmel met als soortnaam **Berkenheksenbezem** (volg je nog?). (foto : Waarnemingen.be)

In de "examenhaag" groeide ook Gelderse roos. Veel bladeren van deze struiken waren tot op de nerven afgebeten. Na wat zoeken vonden we de larven van het **Sneeuwalhaantje**, een keversoort. Sneeuwbal wordt als Nederlandse naam gebruikt voor viburnum-soorten. Gelderse roos heet wetenschappelijk *Viburnum opulus*. (foto : Waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zaterdag 09 juni** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (vanaf mei steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zaterdag 09 juni** : Natuur in de stad : **Westerkwartier**
Start om 09u00 of 14u00 aan de kerk op de hoek Overvloedstraat en Goedheidstraat / Oostende
- **Zondag 24 juni** : bos en duin in De Haan : **De Zandpanne**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u00 of 14u00 parking nabij de tramhalte Zwarte Kiezel / Zwarte Kiezel / De Haan
- **Zondag 08 juli** : Omgeving **Duinenkerkje Mariakerke**
Start om 09u00 of 14u00 aan het Duinenkerkje / Dorpsstraat 90 / Oostende
- **Zaterdag 28 juli** : wandeling langs en op de **Vesten van Damme**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u15 of 14u15 parking langs de Damse Vaart / Damse Vaart-Zuid 2 / Damme
- **Zondag 12 augustus** : insecten in sportpark **'t Schorre**
Start om 09u00 of 14u00 aan de fietsenstalling van de Kinderboerderij Lange schuur / Stuiverstraat 599 / Oostende
- **Zondag 26 augustus** : wandeling door de **Schobbejakshoogte en Ryckevelde-bos**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u15 of 14u15 parking Schobbejakshoogte / Lorreinendreef / Assebroek Brugge

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)